

Navigare necesse est...! /:.. .hajózni kell...!:/

Az emberiség történetével szorosan összefügg a hajózás kialakulása. Hamarosan rájöttek, hogy ha egy farönköt a folyó vizére helyeznek, utazni lehet rajta. Hogy kényelmesebb legyen ezen a haladás, kivájták és úgy helyezkedtek el benne. Azért, hogy többen egy időben elérjenek rajta, több rönköt összeerősítettek, így alakult ki a tutaj. Ezt követték a vitorlás hajók, amelyek még mindig fából készültek, de néhány száz évvel később elkezdték a vasból, acélból készíteni a nagyobbnál nagyobb gőzhajókat. A mai legmodernebb hajókat – a nukleáris atomhajtású tengeraltatójárókat a több emeletes 4-5 csillagos luxus szálloda hajóig – a XXI század embere már ismeri. Nem csak a tengereken lehet hajózni, a nagy folyók is kínálják magukat a hajósok számára. Nekünk magyaroknak csak volt tengerünk, s a legszebb és legmagyarabb szent folyónkat a 977 km. hosszú Tiszát is megőrvidítette 585 km-re a trianoni békeszerződés! Ezen a folyón is volt hajóközlekedés a háború előtt. Az östermelők a menetrendszerien közlekedett járatok fedélzetén szállították termékeiket a piacra, mint pl. a nagykörtű cseresznyét a szolnoki piacra. Több évtizedes szünet következett, mígnem a Tisza menti települések önkormányzatai rá nem jöttek, hogy milyen lehetőséget jelentene a személyhajózás újra indítása, hiszen az idegenforgalom lényeges fejlődését jelenthetné a folyami hajózás beindítása. Szerencsére a Mahart Passnave személyhajózási kft. vezetőiben partnere találtak! Így került sor 1993 június hó 11-én 13.00 órák a kiskörei, 15.00 órák a tiszafüred-örvényi, 17.00 órák a tiszabábolnai, majd végül a legszebb, a tiszacsegei kikötő avatására 18.00 órák. Ettől a naptól kezdve bábáskodtam a Tisza középső szakaszán a személyhajózás megszervezésén, a programok kialakításán, a közönség meghódításán, hiszen mint nyugdíjas közlekedési szakember, 1990 szeptembere óta szabad emberként lerakhattam az idegenforgalom alapjait Tiszacsegén, ahol az üdülőfalu és csodálatos környezetének egy életre elkötteleztem magam. Jellemző, hogy míg az első esztendőben 2980 utasa volt a Tiszacsegén állomásozó vízbuszának, addig 2004-ben -utolsó „aktív” hajós életemben – 14750 utast fogadhattunk. Ez az óriási fejlődés azt eredményezte, hogy a vízbuszokat fel kellett váltani a legnagyobb 200 utast befogadó két fedélzetes hajóra. Természetesen ezt csak rendkívül nagy szervező munkával, rengeteg energia és idő ráfordítással, teljes szívvel és felelősséggel, a Tisza iránti rajongással és lelkesedéssel lehetett elérni. Az esztendőről-esztendőre elkészített (hónapra, napra, órára-percre) programajánlatot 10000 példányban el kellett juttatni a megcélzott közönséghez. Ezért minden esztendő tavaszán végig kellett járni az utazási kiállításokat/ Budapest, Debrecen, Miskolc, Szolnok, Kaposvár, Sopron sőt Novi Sad és több külföldi várost./ Jeles dátum volt a csegei hajózás történetében 1995 június 23, amikor a „Szent motoros”-t kérésre elkereszteltük „Csege motorosnak”. Ez a hajó azóta is büszkén viseli nevét és a csegei címet Sárospatak /Tokajtól-Szegedig. A felejtethető hajókeresztelést aznap este az egész ország láthatta a tv csatornák híradóiban. Mint ahogy rendszeresen tájékoztattam a nézőket, illetve hallgatókat a tv-k és rádiók stúdióiban, különböző magazin műsorokban meghívott vendégként, élő adásokban, illetve a napi-, heti lapokban és az idegenforgalmi szakmai lapokban. Kialakult egy törzsközönség, akik évről-évre visszatértek valamelyik programra. De jöttek Európából, USA-ból, Kanadából, Közel-Keletről, Egyiptomból, Új Zélandból, Afrikából, Izraelből.... Fogadtuk az európai uniós országok nagyköveteit, minisztereket, államtitkárokat, országgyűlési képviselőket, nemzetközi katonazenekarok karmestereit, a magyar hadsereg vezérkarát. Rendeztünk nemzetközi konferenciákat, üzletemberek találkozókat, árubemutatókat, orvoskongresszust, igazgatói tanácsuléseket, országos jegyzői tanácskozást. Helyt adtunk a megyei közgyűlések tanácskozásának, a magyar vöröskereszt konferenciájának. Fogadtuk a mozgáskorlátozottak, szívbeteg, vesebeteg, gyengén látók, asztmások egyesületét. Megszerveztünk különböző jubileumi rendezvényeket, esküvőket. Szívesen láttuk a nyugdíjas egyesületeket, óvodásokat, középiskolásokat, egyetemistákat és mindenkit, aki szerette volna megismerni a hajónk fedélzetéről a kanyargó széke Tisza szépségeit, a Tisza-tó csodálatos szigetvilágát, a maga páratlan madár- és növényvilágával, amelyről minden alkalommal mindenre kiterjedő előadást tartottam a hajó hangrendszerén keresztül, megfűszerezve Petőfi és Juhász Gyula legszebb Tiszáról írott költeményeivel, hangulatos zenei aláfestésekkel. Felhasználva mindezen alkalmakat, módom volt megismertetni Tiszacsege idegenforgalmi vonzerejét képviselő valamennyi objektumot azzal a reménnyel, hogy a tőlem hallott információkat magukkal viszik vendégeink és azt tovább is adják! Ezt megtehettem valamennyi idegenforgalmi fórumon is, ahová rendszeresen kaptam meghívásokat: Budapest, Debrecen, Miskolc és a Tisza-tó térségében mint előadó. Külön élményt jelentett számomra, amikor főiskolás és egyetem hallgatók kerestek meg konzultációra a tiszacsegei térség, illetve a tiszai személyhajózás idegenforgalmára gyakorolt hatásait elemezve, ugyanis nagyon sok konkrét anyagot kaptak tőlem, amit bedolgoztak diplomamunkájukba és ilyen módon is eljutottak térségünk pozitív eredményei. sikerült hagyományt teremteni 1995-től az ünnepélyes

szervezésnek, amelyet egybeköttem sajtótájékoztatóval, ahol a médiák nagy számban és mindig szívesen vettek részt, akik szívesen adták a látót és hallott információkat tovább nézőiknek, hallgatóiknak illetve olvasóiknak.

Hagyományt teremtettünk minden esztendőben megismételve az anyák napi-, gyermeknapi és tiszavirág túrákat, illetve a jeles névnapú túrákat. Nagy örömmel szolgálta, hogy jelentős mértékben meg tudtam növelni a forgalmat a Tisza-menti vendéglátó egységekben, a szállásadóknál, a motorcsónak kikötőket üzemeltetőknél és még nagyon sok helyen. A hajónk fedélzetén vezetett és betelt vendégkönyvek őszinte és dicsérő, elismerő bejegyzései színes fotó életem hátralévő részében gazdag élménysorozatot, kellemes vissza- emlékezéseket fognak jelenteni. De szívesen fogok visszaemlékezni a Tiszacsegéről 1992-ben írott - a Magyar Rádió által meghirdetett - országos első díjat nyert pályázatomból, amelynek kapcsán első ízben került be Tiszacsege neve a Magyar Rádióba, vagy 1995. március 15-i ünnepi tüstületi ülésre, ahol elsőként vehettem át a „Tiszacsegei Nagyközsege” kitüntetését, 2000 december 21-re, amikor az 500 személyes „Budapest konferencia hajó” fedélzetén a Mahart Passnave igazgatójától vehettem át a „Magyar Személyhajózásért” kitüntetését, vagy 2002-re, amikor a „Tisza-tó régió turisztikai szolgáltatója” címet nyertem el. Mindezeketől többlet jelentett számomra, hogy nyugdíjas vasutasként kiérdemeltem a „Tiszatétlbeli Hajóskapitány” címet a hajós társadalomtól. Ezúton szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki önzetlenül segítette munkámat: A médiáknak, a Mahart Passnave és Mahart Tours vezetőinek és munkatársainak, a Tisza-tó régió munkatársainak, Tiszacsege önkormányzatának, nevezetesen Németh József polgár-mesternek, Bodnár Györgyének, aki évek óta olyan szívesen készítette a gyönyörű csegei virágokból font koszorút, amelyet az ünnepélyes szesznyítás során dobtam a fedélzetről a Tisza hullámaiba, tisztelegve a folyó áldozatainak, amelyekre rátekintve minden alkalommal kicsordultak a könnyeim a meghatottságtól! A tiszacsegei Cantare énekkarnak, a mazsoretteknek, az ároktói „Kutyautók” együttesnek -akik karrierjé itt kezdődött a személyhajó kikötőben - a miskolci Walcer szalonzene-karnak, a tv-ből jól ismert és közkedvelt Alex Tamásnak, aki több alkalommal adott fergeteges élő koncertet, az előadó művészeknek, akik színvonalas műsorokkal szórakoztatták a hajó közönségét! Remélem, hogy munkám követői tiszteletben fogják tartani az évek óta kialakult és oly sokak által kedvelt és szeretett hagyományos programokat és folytatni fogják! Nagyon sok sikert, erőt, fáradhatatlan tevékenységet, az utasok iránt megértő szeretetet

és tiszteletet kívánok, hogy tovább fejlődhessen a tiszai személyhajózás a

megkezdett és kitaposott úton!

Megérdelem ez a folyó, hogy tiszteljük és szeressük, még ha olykor-olykor olyan szeszélyes is mint például most, amikor jócskán kilépett a medréből! Ezt is megszoktuk! Oly sokszor ismételtam a fedélzeten tartott előadásaim során, amit most itt utoljára ismétlek meg:

ismerem a

Dunát, a Dnyepert, a Moszkvát, a Névát, a Szajnát, a Temzét, a Jordánt, a Nílust, hogy csak a nagyobbakat említsen, mindegyiknél kedvesebb és szebb ez a széke, kanyargó folyó. Látogassák ezért minél többen, gyönyörködjenek az ismét visszakerült „Csege m/s” fedélzetéről a kizöldült galéria erdőben, a madárvilágban s a halak ficáncolásában és soha ne feledjék: „navigare necesse est...!

Információk: www.mahartpassnave.hu

